

Streszczenie rozprawy doktorskiej na temat:

„Konstytucyjny obowiązek obrony Ojczyzny w latach 1918 -1997. Studium prawne.”

Słowa kluczowe

Powszechny obowiązek obrony Ojczyzny, służba wojskowa, świadczenia osobiste, świadczenia rzeczowe, wojsko, konstytucja, organy władzy państwowej, prawo, materia karno-wojskowa, dyscyplina wojskowa, dezercje, służba w obcym wojsku, szpiegostwo, społeczeństwo, obywatelstwo, przysposobienie wojskowe, edukacja obronna, patriotyzm, niepodległość, I wojna światowa, II wojna światowa, Polska Rzeczpospolita Ludowa, polityka, ustroj, demokracja, współpraca międzynarodowa, Układ Warszawski, NATO, Unia Europejska.

Streszczenie

Tematem niniejszej rozprawy doktorskiej jest „*Konstytucyjny obowiązek obrony Ojczyzny w latach 1918 -1997. Studium prawne.*”

Bezpieczeństwo narodowe, integralność terytorium kraju, ochrona suwerenności i niezależności państwa to najważniejsze i najstarsze priorytety każdego państwa. Wraz z rozwojem społeczeństwa zmienia się skala i zakres zagrożeń, dlatego bezpieczeństwo państwa i jego obywateli jest jednym z kluczowych priorytetów krajów dzisiejszego świata, w tym Polski.

Niniejsza rozprawa składa się z pięciu rozdziałów, w których przedstawiono ewolucję polskiego prawodawstwa w przedmiocie powszechnego obowiązku obrony Ojczyzny. Pierwszy rozdział ma charakter wprowadzający i historyczny. Okres ten obejmuje utworzenie państwa polskiego aż do jego upadku za sprawą rozbiorów. Kolejne rozdziały obejmują okres 1918-1997, gdzie nastąpiła ewolucja polskiego konstytucjonalizmu oraz prawodawstwa, uwarunkowanych procesami politycznymi, militarnymi i społecznymi.

Niniejsza rozprawa podejmuje analizę polskich konstytucji na przestrzeni wieku, ustaw, aktów wykonawczych i przepisów prawa wewnętrznego. Historyczno-prawne rozważania mają na celu wyjaśnienie, na czym polega powszechny obowiązek obrony Ojczyzny. Tłem analizy prawno-ustrojowych jest przybliżenie wydarzeń historycznych oraz uwarunkowań politycznych i socjologicznych.

Obecnie największym osiągnięciem jest Konstytucja z 1997 r., która potwierdza, że Polska jest państwem demokratycznym, państwem prawa. Aktualnie Polska rozwija swój system militarny zgodnie ze standardami międzynarodowymi, a służba wojskowa ma charakter dobrowolny. Trzeba jednak pamiętać, że obowiązek obrony Ojczyzny nadal istnieje, bowiem służba wojskowa jest tylko jedną z form realizacji tej konstytucyjnej powinności.

Podjęte rozważania stanowią przyczynek do refleksji nad istotą państwa, armii oraz instytucji powszechnego obowiązku obrony Ojczyzny.

Keywords

duty to defend the homeland, military service, personal duties, material duties, army, constitution, organs of state power, law, criminal-military matter, military discipline, desertions, service in a foreign army, espionage, society, citizenship, military training, defense education, patriotism, independence, the First World War, the Second World War, the Polish People's Republic, policy, system, democraton, international cooperation, the Warsaw Pact, NATO, the European Union

Summary

The subject of this doctoral dissertation is „*The constitutional duty to defend the homeland in the years 1918-1997. Legal study.*”.

National security, the integrity of the country's territory, protection of the sovereignty and independence of the state are the most important and the oldest priorities of every state. With the development of society, the scale and scope of dangers change, so security of the country and its citizens is one of the key priorities of the countries in the today's world, including Poland.

This dissertation consists of five chapters, which show evolution of polish legislation in terms of constitutional duty to defend the homeland. The first chapter is introductory and deals with historical issues. This chapter includes the emergence of the polish state until its fall due to the partitions. The next chapters include the period 1918-1997, where took place the evolution of polish constitutionalism and legislation, conditioned by political, military and social processes.

This dissertation analyzes polish constitutions over the course of a century, laws, executive acts and internal law. The historical and legal analysis of the subject is to explain what the general duty to defend the homeland is. The background of the legal and political analysis is to present historical events and political and sociological conditions.

Currently the greatest achievement is the Constitution of 1997, which confirmed that Poland is a democratic state, a state of law. Today Poland is developing its military system in line with international standards and military service is voluntary. However, must be remember, that the general duty to defend the homeland stii exist, because military service is only one of the forms of realize this constitutional duty.

The considerations taken constitute a contribution to the reflection on the essence of the state, the army and the institution of the general duty to defend the homeland.

.....Angelika Mojtan.....